

Tällaisen muistion olen tehnyt 6.4.2013 itselleni omien ajatusteni selvittämiseksi, mutta panen sen jakoon, jos se auttaisi myös muita selventämään omaa ajatteluaan.

Kataisen hallituksen budjettikehysfarssissa jäi kokonaan vaille huomiota se, että hallitus ei pyrki nyt/kyennyt sopimaan valtion velkaantumiskierteen katkaisuhoidosta. Itse asiassa valtion velkaantumisen kasvun pysäyttäminen kääntyi mittavan yritysveroalen johdosta velkaantumisen lisäkasvuksi. Kun yhtiöveroprosentti alennettiin 24,5 prosentista 20 prosenttiin, se on nyt EU-maiden alhaisimpia ja vähentää valtion verotuloja miljardi euroa.

Olen huolissani valtion velkaantumiseen liittyvästä näköalattomuudesta. Uusi velka yhtiöverotul on menetysten paikkaamiseen on syömävelkaa. jolla ei paranneta valtion tulevaa velanhoitokykyä. On muita kuin verotukseen liittyviä tekijöitä, joiden takia Suomi häviää verokilpailun uusista ulkomaisista investoinneista.

Hallitus markkinoi - huomion siirtämiseksi pois valtiontalouden tasapainottamisen tarpeesta(?) - pyrkimystään lisätä veropoliitiikalla taloudellista kasvua ja työllisyyttä. Sen tavoitteen toteutumista viimeisimpien veropäätösten seurauksena ei voida mitata useaan vuoteen, ja tehtyjen ratkaisujen vaikutusarviot perustuvat pelkkään kunkin arvioitsijan intuitioon. Minun kokemukseni sanoo, että tehdyillä veroratkaisuilla ei lisätä kasvua eikä paranneta työllisyyttä. Tuloerotkaan eivät kapene.

Arvioitani perustelen sillä, että veropoliittiset ratkaisut olivat pörssikeskeisiä ja perustuvat väärään uskoon siitä, että arvopaperipörssin hintatasolla olisi suora yhteys reaalitalouteen. Ei ole. Pörssikurssit ovat reaalitalouden ilmapuntari, joka kertoo finanssitalouden korkeatai matalapaineesta, mutta mittari ei vaikuta reaalitalouden suursäätötilan syntyyn.

En suostu hyväksymään, että pääomatuloille annetaan verotuksessa erityiskohtelu (joka on peräisin Erkki Liikasen neljännesvuosisata sitten sisäänajamasta kansallisesta ja harvoissa maissa käytössä olevasta osinkojen verohyvitysjärjestelmästä sekä heti perään Suomen ikioman pankkikriisin aikaan Kansainvälisen valuuttarahaston (IMF) esittämästä vaatimuksesta poistaa pääomatulojen progressiivinen verotus). Miksi Suomen rikkaiden pitää saada tulonsa alemmalla verotuksella kuin köyhien?

Pörsseissä vain jaetaan omistusta osakkeiden ostajien ja myyjien kesken, mutta niissä ei luoda uutta omistettavaa. Veroetuoikeutetuilla myyntivoitto- ja osinkotuloilla on suuri vaikutus tulonjakoon. Suomen suurituloisimmista tulonsaajista 2/3 maksaa tuloistaan veroa vain noin 20 prosenttia. Heidät on vapautettu kokonaan kunnallisveroista, joita pienituloisimmatkin suomalaiset joutuvat maksamaan kunnille, vaikka heidät olisikin tulosten pienuuden perusteella vapautettu valtion tuloverosta.

Pörssiyhtiöt jakavat voittojaan osinkoina omistajilleen. Kataisen hallituksen linjanvedossa jäivät kokonaan huomiotta vanhojen omistajien uusilta ostajilta saamat myyntivoitot ja niiden aliverotus. Myyntivoittoja suomalaiset luonnolliset henkilöt saavat osakekurssien hurlum hei-vuosina jopa enemmän kuin osinkotuloja. Nyt eletään taas sellaista aikaa.

Myyntivoitosta on – osakkeiden omistusasajasta riippuen – saajalleen verovapaata tuloa 20 tai 40 prosenttia. Loppuosasta vero on pääomaveroprosentin verran: 30 tai 32 %. Näin ollen veroa maksetaan myyntivoitoista, joilla omistajat rahastavat omistustaan, vain 18-25,6 %. Myyntivoittajat ovat verojäniksiä tulojen saajiin nähden.

Myyntivoitoilla ei ole mitään tekemistä kasvun tai työllisyyden kanssa. Ne lisäävät tuloeroja. Ne eivät edistä millään tavalla yhteistä hyvää, eikä niitä – ja osinkotuloja – pitäisi verottaa eri tavalla kuin työtuloja, eli lievemmin, löysemmin, lempeämmin ja letkeämmin.

Mitä pörssiosinkoihin tulee, ne hyödyttävät valtiota sangen vähän. Jos pörssiyhtiöt jakavat tänä vuonna osinkoja 8 miljardia euroa, niistä noin puolet saattaa mennä ulkomaille. Suurin osa näistä ulkomaille maksetuista osingoista lähtee Suomesta verottomasti! Sen johdosta pörssiyhtiöiden veronmaksukyky, joka paranee yhtiöveron alennuksella, ei realisoidu Suomen valtion verotuloiksi kuin pieneltä osin. Kun Suomeen jäävistä osingoista suurin osa mennee työeläkelaitoksille ja muille yhteisöille (eikä kansankapitalismiin uskoville piensijoittajille), nekin pystyvät kiertämään veronmaksun omalla tilinpidollaan.

Pörssiosakkeiden osingoista 30 prosenttia on ollut saajilleen verovapaata tuloa. Kataisen hallitus otti tästä verovapaudesta viimeisessä väänännössä puolet pois, kun ensin se oli halunnut poistaa koko verovapauden. Kun 15 prosentin verovapaus (30-32 prosentin pääomatulon veroprosenteista) vielä jätettiin, sen jälkeen pörssiosakkeiden osingoista menee veroa 25,5-27,5 prosenttia. Osinkojen saajat ovat edelleen verojäniksiä työtulojen saajiin nähden.

Osakesäästäjät perustelevat osinkojen verottomuutta niin, että yhtiö on jo maksanut voittovarois-  
taan veron. Se on teorian vaan ei käytännön kysymyksiä. Monet  
pörssiyhtiöt eivät näytä verotettavaa kirjanpidollista voittoa mutta maksavat siitä  
huolimatta isoja osinkoja.

Suurin osa Suomen yhtiöistä ei ole pörssissä. Erityisen kummallinen on ollut valtiovarainministe-  
ri Antti Kalliomäen (sd) esittelystä vuonna 2004 säädetty laki,  
jossa näiden muiden kuin pörssiyhtiöiden luonnollisille henkilöille maksamista  
osingoista 90 000 euroa on ollut kokonaan verovapaata. (Kauppa- ja  
teollisuusministerinä Kalliomäen ”saavutuksiin” kuuluu vuonna 1998 valtiolle erityisen  
tappiollisen Fortumin pörssittämisen toimeenpano.) Tämä osinkojen  
verovapauslaki menee samalle demareiden syntilistalle kuin valtiovarainministeri  
Eero Heinäluoman (sd) esittelystä vuonna 2005 säädetty laki, jolla poistettiin  
rikkailta varallisuusvero.

Kataisen hallitus alensi hallitusohjelman mukaan tämän verottomuuden 60 000 euroon. Sen  
katon ylitse menevistä osingoista omistajat joutuivat maksamaan  
täyden pääomaveron (30-32 prosenttia). Kun verottomia osinkoja sai edelleen

60 000 euroa perheenjäsentä kohden, moni työläisperhe joutui tulemaan toimeen paljon pienemmillä tuloilla, joista maksettiin progressiivinen tulovero.

Budjettikehyshappeningissä tämä 60 000 euron täysverottomuus ensin poistettiin, mutta omistajat saivat sen vastineeksi kaikille osingoilleen 75 prosentin verottomuuden! Heidän osinkojensa vero oli käytännössä 7,5- 8 % ilman osinkokattoa. Paavo Arhinmäki

julisti tämän vasemmiston suureksi voitoksi.

Pian kuitenkin ilmeni, että hallitus oli tullut antaneeksi Suomen rikkaille pörssiin listaamattomien yhtiöiden osinkojen katottomuuden muodossa erittäin edullisen verokohtelun. Kepun puheenjohtaja Juha Sipilä kertoi Arhinmäelle myös osinkojen ketjuverotuksen kiellosta ja siihen liittyvästä holding-yhtiöiden kautta saatujen osinkojen verottomuudesta. Seuranneessa älämölössä hallituksen päätöstä muutettiin ja aliverotetuille 7,5-8 prosentin osinkotuloille asetettiin 150 000 euron katto, sekin taas jokaista omistavaa perheenjäsentä kohden. Sen yli menevältä osalta veroprosentti on pääomatulojen 30-32 % miinus sama 15 prosenttia kuin pörssiosinkojenkin verovapaudelle eli käytännössä 27,2 %. Nämäkin osingonsaajat ovat verojäniksiä työtuloja saaviin nähden.

Suuria hyötyjiä tästä uudesta päätöksestä ovat ne, jotka nyt saavat 60 000-150 000 euron osingot mainitulla alhaisella 7,5-8 prosentin verolla sekä erilaiset immateriaalista työtä osakeyhtiön kautta myyvät ammatinharjoittajat (konsultit, lääkärit, asianajajat, parturit jne.).

Jos tämä osinkoveroale olisi syntynyt ilman ensin tehtyä ja ministereiden syvälliseen asiantuntemattomuuteen perustunutta budjetin kehyspätöstä, lopputulos olisi ollut vasemmiston näkökulmasta kelvoton. Nyt se halutaan kokea vasemmiston torjuntavoitoksi kokoomuksesta. Jutta Urpilainen osoitti ensin tehdyn ja sitten puretun ratkaisun puolustamisessa sitä samaa poliittista pelon puutetta eli pompöösiä ylimielisyyttä, mikä oli ennen häntä leimannut demareiden ex-valtiovarainministereiden Erkki Liikasen, Antti Kalliomäen ja Eero Heinäluoman toimintaa rikkaita suosivien veroratkaisujen esittelijöinä.

Mitä yleensä tulee pörssin merkitykseen itse pääasiassa, kasvun ja työllisyyden lisääntymisessä investointien rahoituksen edistämisen näkökulmasta, se on lähinnä kielteinen. Jos sanon, että käytännössä se on nolla, en silloin erehdy kovinkaan paljon. Kun osingot karkaavat verottomasti ulkomaille tai ovat valtiolle huonosti tuloa tuottavaa alive rotettua tuloa, niistä on kovin vähän yleistä hyötyä.

Kun yritykset rahoittavat investointinsa pääsääntöisesti voittovaroillaan tai lainoilla, osingot syövät näitä voittovaroja. Kun pörssiyhtiöiden osingot ovat tänä vuonna 8 miljardia euroa ja kun Suomen koko teollisuuden investoinnit ovat pitkään olleet vain 3-4 miljardia euroa, investointirahaa on. Teollisuusyhtiöissä, joista suurimmat ovat pörssissä, voittoja jaetaan omistajille eikä niitä käytetä investointeihin. Sen johdosta hallituksen budjettikehystapahtuman veropoliittiset päätökset eivät vaikuta investointien rahoitukseen (suuryhtiöillä on niihin riittävästi tulorahoitusta), vaan ne vain ylläpitävät työhön perustumattomia ja aliverotettuja omistajien pääomatuloja.

Mitä sitten lainapääomien saantiin tulee, kasvuyrityksien investointien rahoituksen raportoidaan ajautuneen vaikeuksiin: pankit ovat sulkeneet reaalityökalouden lainahanoja tilanteessa, jossa niillä on löysää rahaa enemmän kuin kenties koskaan aikaisemmin. Ne eivät tarvitse suomalaisten säästöjä eivätkä maksa talletuksille käytännöllisesti katsoen lainkaan talletuskorkoa. Tämän tilanteen tallettajien tappioksi ja reaalityökalouden lamantorjunnan vahingoksi on luonut Euroopan keskuspankki (EKP) rahapolitiikalla, jonka mukaan se jakaa pankeille lähes ilmaisia lottoja (setelirahoituksen korvannutta bittirahaa) finanssikeinotteluun ilman mitään ylärajoja.

Turhaan ei Kansainvälinen valuuttarahasto (IMF) pidä euroaluetta maailman vähiten dynaamisena taloutena. Elämme pysähtyneisyyden aikaa.

Kataisen hallitus puuhastelee rikkaiden veroetuoikeuksien parissa eikä näillä nykyeväillä saa Suomea käyntiin – saati että se edes yrittäisi katkaista syömävelan kierrettä.

New layer...